

Geo CĂLUGĂRU

Recenzie la volumul „**ROMÂNUL CICLIC**”, autor **Nicolae VASILE**, Editura **AREFEANA**, București, 2015.

Cu toate că este, profesional vorbind, întrutotul realizat (doctor în științe, profesor universitar, membru al Academiei de Științe Tehnice, membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști etc), ceea ce i-a adus, cu adevărat, statutul de om deplin, împlinit, mai ales pe partea de lumină a sufletului său, domnului Nicolae VASILE, a fost debutul său literar în volum, cu titlul „Punctul de sprijin”, cel care a însemnat conștientizarea vocației sale scriitoricești.

Cu o zestre de 11 volume de autor, având o tematică a abordărilor bogată și diversă (roman, eseu, poezie), pe care nu le mai numesc, acestea îi conferă deja un loc în literatura română actuală.

Mottoul cărții de față, „Românul ciclic”, apărut la Editura AREFEANA, decupat din „Citadela” de Antoine de Saint-Exupéry dovedește o profundă înțelegere a psihologiei umane de către autor, citarea nefiind deloc întâmplătoare: „Obligă-i să clădească ceva împreună și-i vei transforma în frați. Dacă vrei să se urască, dă-le ceva degeaba!”. Sper, ba mai mult, cred că aici este formula, fericit aflată de scriitorul Nicolae VASILE, exprimând propria concepție despre spiritul de echipă, spirit care l-a făcut să fie prețuit și admirat de către toți cei care îl cunosc.

Stăpânirea în profunzime, până la detaliu, a subiectelor abordate, în cele 28 de texte și un mănunchi de aforisme strălucitoare, are ca rezultat o exprimare de o simplitate și fluentă, care asigură o înțelegere deplină a mesajelor autorului, marcate de un pragmatism indiscutabil. Deci, care sunt, din punctul de vedere al autorului, cele mai presante probleme a caror rezolvare nu mai poate fi amânată?

Nu mă voi referi la toate chestiunile abordate de autor, ci, voi numi o parte dintre ele și argumentele care impun soluționarea lor, oferite generos de autor.

Educația: un om educat știe să muncească mai bine, să îndure, să-și crească mai bine copiii, să-și respecte și să-și ajute semenii, elemente vitale în societate.

Cercetarea științifică: este una din activitățile umane care intră în sfera creației. Oferă, de cele mai multe ori, celor ce o practică, satisfacerea unor nevoi materiale.

Imaginea: începând cu o persoană oarecare, instituție și până la nivelul statelor, orice entitate trebuie să se preocupe de imaginea sa. Între imagine și realitate trebuie să fie o strânsă legătură, în caz contrar, când se constată nepotrivirea dintre imagine și realitate, efectul va fi invers celui scontat.

Fiindcă nu vreau să intru în amănunte și nici să încerc să analizez întreaga paletă tematică, expusă clar și pe înțelesul tuturor, fiind suficientă parcurgerea conținutului volumului, mă voi la textul care dă titlul cărții „Românul ciclic”, având același motto ca și volumul precedent, de poezie, al autorului „Universul ciclic”: „Universul este ciclic, ca și omul, dar Dumnezeu ne vrea exponențiali”.

Într-adevăr, a emite critici la adresa poporului din care faci parte, implică un risc. Este ca și cum ți-ai critica pe față părinții. În explicarea conceptului „Românul ciclic”, scriitorul Nicolae VASILE apelează la o realitate demonstrată științific. Este vorba de faptul că multe fenomene, universul chiar, omul însuși au o evoluție oscilantă, evoluție care se explică și cu ajutorul teoriei sistemelor, care mai poartă și numele de teoria atingerii țăntelor. Ce înseamnă acest lucru? Este vorba de o repetare în timp a unor situații în evoluția către o țintă anterior stabilită. Așa, știind realitatea, faptul că românul ar fi și el ciclic nu este altceva decât o dovadă de normalitate.

Consemnând un adevăr, domnul Nicolae VASILE constată că mulți analiști, filozofi profesioniști sau autointitulați, politicieni au emis referiri, deloc măgulitoare, la adresa poporului român, fără a folosi un instrument atât de puternic precum este această teorie aparținând unui român, Ștefan Odobleja, în 1939, perfecționată apoi de către Norbert Wiener.

În perioada interbelică, foarte deschisă dialogului, ca și aceasta în care ne aflăm acum, au fost destui care și-au asumat acest risc: Nae Ionescu, Lucian Blaga, Constantin Noica, Emil Cioran, Petre Țuțea. După 1989, Andrei Pleșu, Gabriel Liiceanu, Andrei Justin Hossu, Horia Radu Patapievici etc. au abordat tema existențialismului român, asumându-și uneori dezaprobarea multor conaționali cu păreri diferite.

Două studii independente, unul intern realizat de către Constantin Noica, în 1941, despre existențialismul român, și altul extern, înfăptuit de o agenție guvernamentală americană însărcinată cu propaganda din timpul războiului, coordonat de antropologul Ruth Benedict, în anul 1943, privind cultura și comportamentul românilor, duc la aceeași concluzie, și anume, că poporul român are un comportament preponderent social, conform căruia vârfurile societății nu sunt lăsate să se manifeste decât în situația în care o fac sincronizat cu evoluția maselor.

Analizând, cu multă atenție, lucrurile, domnul Nicolae VASILE conchide că așa s-a întâmplat aproape în toate perioadele istorice ale României, nu numai în timpul comunismului, ceea ce și explică obținerea unor rezultate de excepție a multor personalități române în străinătate și nu în țară.

În teoria sistemelor, elitele unei societăți înalță ștacheta țintelor de atins pentru întreaga societate, iar dacă mecanismul funcționează bine, aceste ținte vor fi și atinse. În legătură cu normalitatea răspunsului poporului român la funcționalitatea teoriei sistemelor, rezultatul este afirmativ.

București, 19 Ianuarie, 2016.